

**Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Grønbog om revision af Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område«**

KOM(2009) 175 endelig

(2010/C 255/08)

Ordfører: Bernardo HERNÁNDEZ BATALLER

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 21. april 2009 under henvisning til EF-traktatens artikel 262 at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

*Grønbog om revision af Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område*

KOM(2009) 175 endelig.

Det forberedende arbejde henvistes til Den Faglige Sektion for Det Indre Marked, Produktion og Forbrug, som udpegede **Bernardo Hernández Bataller** til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 17. november 2009.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 458. plenarforsamling den 16.-17. december 2009, mødet den 16. december 2009, følgende udtalelse med 174 stemmer for og 1 hverken for eller imod:

## 1. Konklusioner og henstillinger

1.1 EØSU er enig med Kommissionen i, at eksekvaturprocedurer bør afskaffes for at lette den frie bevægelighed for retsafgørelser på det indre marked og fuldbyrdelsen af disse afgørelser over for borgere og virksomheder.

1.2 EØSU finder det hensigtsmæssigt at udvide anvendelsesområdet for forordning nr. 44/2001 til også at omfatte administrative afgørelser og opfordrer derfor Kommissionen til at undersøge, hvordan de eksisterende forhindringer for dette kan fjernes.

1.3 Det er efter EØSU's mening også vigtigt at vedtage foranstaltninger, som gør det lettere at anvende voldgift på tværs af grænserne. EØSU går ind for fastlæggelse af en overnational og ensartet konfliktregel vedrørende voldgiftsaftalers gyldighed, hvor afgørelsen skal træffes i henhold til lovgivningen i den stat, hvor voldgiftsbehandlingen finder sted. Det skal ske uden at ændre i New York-konventionens funktionsmåde, eller i det mindste ved at benytte den som udgangspunkt for vedtagelse af nye foranstaltninger.

1.4 En fælles tilgang af overnational karakter med fastlæggelse af klare og præcise regler om domstolskompetencen i internationale sager vil styrke borgernes retssikkerhed og sikre en harmonisk anvendelse af Fællesskabets ufravigelige bestemmelser. Derfor bør regler for sagsøgte med bopæl i tredjelande inkluderes, subsidiære kompetenceregler opstilles, foranstaltninger til forhindring af »forum shopping« vedtages og anvendelse af standardiserede værnetingsklausuler fremmes.

1.5 Der bør desuden vedtages regler, som kan øge retssikkerheden og reducere de store omkostninger i forbindelse med parallelle retssager om intellektuel ejendomsret ved nationale domstole.

1.6 Hvad angår retssager, hvori rettigheder af ufravigelig eller beskyttende karakter afklares, f.eks. rettigheder i forbindelse med arbejdsaftaler eller forbrugeraftaler, bør forordning nr. 44/2001 ændres med henblik på at tillade en samlet behandling af flere sager, så der kan anlægges kollektive søgsmål ved domstolene.

## 2. Indledning

2.1 Et af målene for traktaten om Den Europæiske Union Fællesskabet er at »bevare og udbygge et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed«, og i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, artikel 65, slås det fast, at foranstaltninger vedrørende samarbejde om civilretlige spørgsmål med grænseoverskridende virkninger - i det omfang de er nødvendige for det indre markeds funktion - omfatter »anerkendelsen og fuldbyrdelsen af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, samt af afgørelser i udenretslige sager«.

2.2 Det Europæiske Råd i Tammerfors i oktober 1999 gjorde princippet om gensidig anerkendelse <sup>(1)</sup> af retsafgørelser til en *hovedhjørnesten* i samarbejdet på såvel det civilretlige som det strafretlige område inden for EU.

(1) Princippet om gensidig anerkendelse sikrer retsafgørelses frie bevægelighed, uden at medlemsstaternes retsplejeregler behøver at blive harmoniseret.

2.3 Med Nice-traktatens ikrafttræden i februar 2003 blev beslutningsproceduren i artikel 67 afløst af vedtagelse med kvalificeret flertal og fælles beslutningsprocedure for samarbejdet på det civilretlige område, bortset fra familieretlige aspekter.

2.4 Bruxelleskonventionen af 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager, er et meget positivt bidrag til EU-retten.

2.4.1 EF-Domstolens retspraksis i forbindelse med konventionen og Amsterdam-traktatens ikrafttræden gjorde det muligt at vedtage Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område<sup>(2)</sup>. EØSU havde forinden i sin udtalelse<sup>(3)</sup> om forslaget støttet denne mulighed for at få et EU-instrument til afløsning af konventionen.

2.4.2 I forordning nr. 44/2001 fastlægges ensartede regler for afgørelse af konflikter om retskompetence og lette den frie bevægelighed af retsafgørelser, retsforlig og officielt bekræftede dokumenter i Den Europæiske union. Forordningen har vist sig at være af afgørende betydning for grænseoverskridende civil- og handelsretlige sager.

2.4.3 Danmark deltog ikke i det civilretlige samarbejde fra starten, men siden den 1. juli 2007 har forordningen fundet anvendelse i Danmark i kraft af aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Danmark om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område<sup>(4)</sup>.

2.4.4 Lissabontraktaten vil lette det civilretlige samarbejde på EU-niveau med den generelle anvendelse af fællesskabsmetoden<sup>(5)</sup>, vedtagelsen af Kommissionens forslag med kvalificeret flertal og styrkelsen af Europa-Parlamentets rolle, de nationale parlamenters demokratiske kontrol og EF-Domstolens rolle i forbindelse med kontrol af retsmyndigheden.

### 3. Kommissionens grøn bog

3.1 Ifølge artikel 73 i forordning nr. 44/2001 skal Kommissionen senest fem år efter forordningens ikrafttræden fremlægge en rapport om dens anvendelse. Rapporten skal ledsages af forslag med henblik på tilpasning af forordningen.

(2) EFT L 12 af 16.1.2001, s. 1.

(3) EFT C 117 af 16.4.2000, s. 51.

(4) EUT L 299 af 16.11.2005, s. 61.

(5) Fællesskabsmetoden bygger på idéen om, at borgernes almene interesse forsvares bedst, når EU-institutionerne udfylder deres rolle i beslutningsprocessen fuldt ud, under overholdelse af subsidiaritetsprincippet.

3.2 Grøn bogen indeholder en lang række forslag om de aspekter, Kommissionen finder vigtigst i lyset af erfaringerne med gennemførelsen af forordning nr. 44/2001 og EF-Domstolens praksis i den forbindelse.

3.3 Blandt de emner, som grøn bogen vil iværksætte en offentlig debat om, er afskaffelse af eksekvaturproceduren<sup>(6)</sup>, forordningens anvendelse i det internationale retssystem, værnetingsaftaler, industriel ejendomsret, litispens og dermed forbundne sager, foreløbige retsmidler, forholdet mellem forordning og voldgift, anvendelsesområde og kompetence.

3.4 Desuden tager grøn bogen spørgsmålet om anerkendelse og fuldbyrdelse op, herunder især den frie bevægelighed for officielt bekræftede dokumenter, som Europa-Parlamentet efterlyste i sin beslutning af 18. december 2008, eller muligheden for at anvende en fælles standardformular på fuldbyrdelsesstadiet.

### 4. Generelle bemærkninger

4.1 Forordning (EF) nr. 44/2001 har vist sig at være af afgørende betydning for det civil- og handelsretlige område. EØSU er enig med Kommissionen i, at foranstaltningerne vedrørende samarbejdet på det civilretlige område er nødvendige for at sikre, at det indre marked fungerer godt.

4.2 Den debat, Kommissionen foreslår, er relevant på baggrund af de seneste års erfaringer med gennemførelsen af forordningen. Målet er at styrke borgernes grundlæggende ret til adgang til effektive retsmidler som fastlagt i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og i EF-traktatens artikel 65. Det er også et generelt princip, som er anerkendt i EF-Domstolens retspraksis.

4.3 Afskaffelse af eksekvaturproceduren ved alle afgørelser truffet af medlemsstaternes domstole på det civil- og handelsretlige område hænger fint sammen med målet om at sikre deres effektivitet og bevare retssikkerheden på det indre marked samt den grundlæggende ret til adgang til domstolsprøvelse<sup>(7)</sup> og til effektive retsmidler, som er anerkendt i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, artikel 6, stk. 1, samt i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, artikel 47, stk. 1<sup>(8)</sup>.

(6) Ved »eksekvaturprocedure« forstår en procedure, hvorved der tages stilling til, om en udenlandsk retsafgørelse kan anerkendes og fuldbyrdes i en anden stat end den, som har truffet den.

(7) Adgangen til domstolsprøvelse er en del af de rettigheder, der indrømmes i artikel 6, stk. 1, i overensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis (se bl.a. Golder-dommen (21.2.1975, punkt 28-31) og Deweer-dommen).

(8) EFT C 364 af 18.12.2000.

4.3.1 Dette skridt er således i overensstemmelse med den subsidiaritetsklausul, som indirekte fremgår af EF-traktatens artikel 65, stk.1, hvori det slås fast, at foranstaltninger vedrørende samarbejde om civile retlige spørgsmål med grænseoverskridende virkninger kun skal træffes i det omfang, de er nødvendige for det indre markedes funktion.

4.3.2 Hvad angår de krav, der skal opfyldes, for at en afgørelse kan fuldbyrdes på overnationalt niveau, kan garantiene i forordning (EF) nr. 2201/2003 af 27. november 2003 (Bruxelles IIa) vise sig at være tilstrækkelige. Ifølge denne forordnings artikel 41 og 42 er retsafgørelser om samværret og tilbagegivelse af børn direkte eksigible under to forudsætninger: at retsafgørelserne er eksigible i domsstaten, og at de er blevet attesteret i domsstaten <sup>(9)</sup>.

4.3.3 Den eneste mulige forhindring ville derfor være, at der senere var blevet truffet en anden eksigibel retsafgørelse af en anden ret, men den omstændighed ville være meget usædvanlig på det område, som Kommissionens foreslåede ændring af forordning (EF) nr. 44/2001 omfatter.

4.3.4 Hvad angår beskyttelse af sagsøgtets rettigheder giver en fortolkning i tråd med »princippet om gensidig anerkendelse« den ret, som sagen er indbragt for, mulighed for at anvende de samme regler som i den nationale lovgivning ved forkyndelse af det indledende processkrift over for udlændinge eller egne statsborgere, der ikke har ophold i landet.

4.3.5 Hvis der ikke findes bestemmelser af denne art, eller hvis de eksisterende bestemmelser om retten til en fair rettergang er klart utilstrækkelige (f.eks. hvad angår sproglig forståelighed, retsgyldig fremsendelse og modtagelse af stævningen), ville det være hensigtsmæssigt at fastlægge subsidiære garantibestemmelser i den overnationale lovgivning.

4.3.6 EØSU ser dog positivt på en mere harmoniseret overnational prøvelsesprocedure i civil- og handelsretlige sager, så længe sagsøgte som garanti efterfølgende har et effektivt retsmiddel til sin rådighed (særlig prøvelse).

4.4 I overensstemmelse med EF-Domstolens retspraksis <sup>(10)</sup> fastlægger forordning nr. 44/2001 i kapitel II ikke blot ensartede kompetenceregler for tvister inden for EU, men også for sager, der involverer tredjelande, herunder de tilfælde, hvor sagsøgte ikke har bopæl i en medlemsstat.

4.4.1 Man kunne derfor fastsætte særlige retskompetenceregler, som skaber en overnational ramme for sådanne tilfælde, i modsætning til den nuværende situation, hvor afgørelsen ifølge artikel 4 i forordning (EF) nr. 44/2001 træffes efter medlemsstatens

egen lovgivning. Disse regler ville dog være underlagt undtagelserne i samme forordnings artikel 22 og 23.

4.5 Hvad angår indførelsen af »subsidiære kompetenceregler«, forekommer de tre kriterier, som overvejes for øjeblikket, at være hensigtsmæssige, nemlig

- kompetence på grundlag af udøvelsen af aktiviteter, hvis tvisten vedrører sådanne aktiviteter (der findes allerede en lignende bestemmelse i forordning nr. 1346/2000, artikel 3, om konkurs, som fastslår, at retterne i den medlemsstat, på hvis område centret for skyldnerens hovedinteresser befinder sig, har kompetence til at indlede insolvensbehandling),
- kompetence på grundlag af det sted, hvor de aktiver, der rejses krav om for at betale en gæld, befinder sig, og
- kompetence på grundlag af begrebet »forum necessitatis« <sup>(11)</sup>, der forudsætter nøje overholdelse af de betingelser, på hvilke international ret anerkender »princippet om objektiv territorialitet« <sup>(12)</sup>, og som understreger forpligtelsen til at bevise, at det er hensigtsmæssigt at henvise en sag til en bestemt ret.

4.5.1 At reglerne for »forum necessitatis« kun anvendes undtagelsesvist afspejles bl.a. i forordning nr. 4/2009 <sup>(13)</sup>, artikel 7, ifølge hvilken en medlemsstats ret i undtagelsestilfælde kan behandle en sag, hvis ingen ret i nogen medlemsstat er kompetent i henhold til forordningen, og hvis sagen ikke med rimelighed kan anlægges i et tredjeland, som tvisten er nært knyttet til.

4.5.2 Men i forbindelse med udvidelse af kompetencereglernes anvendelsesområde må man på grund af risikoen for parallelle retssager ved opstilling af fælles regler for indledning af søgsmål mod sagsøgte i tredjelande begrænse disse overnationale fælles regler til følgende proceduresituationer:

- hvis parterne ved en eksklusiv værnetingsaftale har valgt at benytte domstolene i et tredjeland,
- hvis tvisten ellers ville være omfattet af en tredjelandsdomstols enekompetence, eller
- hvis der allerede er anlagt en parallel sag i et tredjeland.

<sup>(11)</sup> Dette betyder, at en ret vil anerkende en udenlandsk rets kompetence, hvis den udenlandske ret efter førstnævnte rets opfattelse har påtaget sig denne kompetence for at undgå afvisning af retsbehandling, fordi der ikke findes nogen kompetent ret. Det drejer sig i højere grad om adgang til domstolene end om anerkendelse af retsafgørelser.

<sup>(12)</sup> F.eks. i Den Internationale Domstols domme af hhv. 7. september 1927, »Lotus«-sagen, og 5. februar 1970, »Barcelona Traction«-sagen.

<sup>(13)</sup> EUT L 7 af 10.1.2009, s. 1.

<sup>(9)</sup> Se også forordning nr. 4/2009, nr. 1896/2006 og nr. 861/2007.

<sup>(10)</sup> Dom af 1.3.2005 i sag C-281/02 OWUSU samt udtalelse 1/03 af 7. februar 2006, FJ 143-145.

4.6 Med henblik på anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser truffet af tredjelandsdomstole med enekompetence i en sag bør der etableres en fælles overnational procedure, som undgår de skader og forsinkelser, de nuværende forskelle i de nationale retssystemer giver anledning til. Det vil sige, at der skal etableres en fælles ordning vedrørende betingelserne for anerkendelse af retsafgørelser truffet af tredjelands domstole, hvilket EØSU finder væsentligt.

4.6.1 Den Europæiske Union har på grundlag af EF-Domstolens udtalelse 1/2003 fået enekompetence til at undertegne de relevante internationale konventioner på såvel bilateralt som unilateralt niveau. Det betragtes på denne baggrund som relevant at etablere en fælles overnational procedure.

#### 4.7 *Litispændens*

4.7.1 Som bekendt indebærer litispændensreglen, at hvis to krav, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, fremsættes for to forskellige retter, så skal den ret, som sagen sidst er anlagt ved, erklære sig inkompetent til fordel for den første ret.

4.7.2 Hvad angår fastlæggelse af overnationale regler for at sikre indgåede værnetingsaftalers effektivitet i tilfælde af parallelle søgsmål, er det af hensyn til effektiviteten, hurtigheden og retssikkerheden tilrådeligt at udvide forordningens bestemmelse om litispændens med en garanti i form af pligt til direkte kommunikation og samarbejde mellem de relevante retter.

4.7.3 Det ville være hensigtsmæssigt at etablere en ordning for samarbejde og kommunikation mellem de involverede retter og forpligte den ret, der har erklæret sig inkompetent, til at genoptage sagen, hvis den domstol, der først er anlagt sag ved, erklærer sig inkompetent. Dermed kunne man undgå de negative kompetencekonflikter, som forordning 2201/2003<sup>(14)</sup> kan give anledning til.

4.7.4 »Litispændens med garantier« ville gøre det muligt at fastsætte en bestemt frist, inden for hvilken den ret, sagen først blev anlagt ved – ifølge reglen om tidsmæssig prioritering – skal træffe en klar afgørelse om sin kompetence. Fastholder den sin kompetence, har den pligt til regelmæssigt at informere den anden ret om sagens udvikling inden for andre fastlagte frister.

4.8 Retssikkerheden ville utvivlsomt blive styrket, hvis man fastlægger en »meddelelsesregel«, som forpligter en ret til hurtigt at meddele relevante udviklinger i sagen til to eller flere retter, når der er tale om parallelle procedurer vedrørende den samme sag, som de alle har erklæret sig enekompetente til at behandle.

4.8.1 Endelig mener EØSU, at indsættelse af en standardiseret værnetingsklausul af overnational karakter i forordning nr. 44/2001 ville lette adgangen til effektive retsmidler for borgerne og virksomhederne, da man derved kunne undgå usikkerhed med hensyn til værnetingsaftalens gyldighed. Målet skulle være at undgå »forum shopping« ved at træffe de nødvendige foranstaltninger.

#### 4.9 *Foreløbige, herunder sikrende, retsmidler*

4.9.1 I forbindelse med foreløbige og sikrende retsmidler er det også hensigtsmæssigt at revidere visse aspekter af artikel 31 og 47 i forordning nr. 44/2001, især i de tilfælde, hvor der over for en medlemsstats retslige myndigheder anmodes om anvendelse af sådanne retsmidler, selv om en ret i en anden medlemsstat er kompetent til at påkende sagens realitet.

4.9.2 Der skal vedtages sikrende retsmidler i en retssag for at beskytte den anmodende parts proceduremæssige situation, hvis to krav er opfyldt (det gælder i de fleste medlemsstater), nemlig »*fumus boni iuris*« og »*periculum in mora*«<sup>(15)</sup>. Derfor, og for at undgå misbrug af loven, bør der fastsættes visse begrænsninger for anvendelsen af denne mulighed.

4.9.3 For det første skal den ret, der anmodes om sikrende retsmidler, kommunikere med den ret, der har kompetence til at påkende sagens realitet, og efter en evaluering af denne information afgøre, om det er hensigtsmæssigt at acceptere anmodningen, idet hovedkriteriet skal være et godt procesforløb.

4.9.4 For det andet skal den person, der anmoder om foreløbige eller sikrende retsmidler, stille en garanti, hvis størrelse vil blive fastlagt af den kompetente ret i rimeligt forhold til sagens omfang og dens nødvendige afskrækkende virkning med henblik på at undgå misbrug af loven.

4.9.5 I sager, hvor det drejer sig om at opnå en forpligtelse til handling eller andre lignende sager, som ikke indebærer betaling af et forfaldent og eksigibelt kontant beløb, kunne fritagelsen for garantistillelse bero på dommerens konkrete vurdering af de medvirkende omstændigheder for at undgå, at der lægges hindringer i vejen for opnåelse af sikrende retsmidler.

<sup>(15)</sup> Sikrende retsmidler indebærer i princippet forudgående og i nogle tilfælde delvis godkendelse af en påstand, inden der afsiges dom. Ifølge den klassiske procesdoktrin (se Calamandrei: »Introducción al Estudio sistemático de las Providencias cautelares«) er det en forudsætning for anvendelse af disse retsmidler, at begæringen er berettiget af faktiske og retlige grunde (*fumus boni iuris*), og at sagsbehandlingstiden ville forhindre opfyldelsen af retsafgørelsens legitime hensigt (*periculum in mora*). Begge krav skal være opfyldt. EF-Domstolen har også fulgt denne domspraksis i kendelse afsagt af Domstolens præsident den 19. juli 1995, Kommissionen/Container Line m.fl. (sag C-149/95), i kendelse afsagt af præsidenten for Retten i Første Instans den 30.6.1999, Pfizer Animal Health/Rådet (sag T-13/99), Factortame-sagen af 19.6.1990 og kendelse afsagt af Domstolens præsident den 28.6.1990.

<sup>(14)</sup> EUT L 338 af 23.12.2003, s. 1.

#### 4.10 Afskaffelse af eksekvaturproceduren

4.10.1 Der er fortsat mulighed for, at en retsafgørelse ikke kan anerkendes af grunde, som opregnes i forordningens artikel 34, og som drejer sig om grundlæggende retsprincipper, de involverede parter manglende mulighed for at varetage deres interesser samt uforenelighed mellem retsafgørelser.

4.10.2 Disse omstændigheder giver de kompetente retter nogle skønsmarginer, som er vanskelige at kontrollere, og som klart bidrager til retsikkerhed og utilbørlige forsinkelser af sagerne.

4.10.3 Med henblik på afskaffelse af eksekvaturproceduren i forbindelse med fuldbyrdelse af foreløbige retsmidler forekommer det på den anden side rimeligt, at ændringen af den omtalte forordnings artikel 47 baseres på fremgangsmåden i forordning (EF) nr. 4/2009<sup>(16)</sup>, artikel 20, dvs. en kopi af retsafgørelsen, et uddrag af retsafgørelsen og en oversættelse heraf under anvendelse af den fastlagte formular.

4.10.4 Da forslagene til ændring af forordningen skal bidrage til generel anvendelse af princippet om *gensidig anerkendelse* inden for dens anvendelsesområde, forekommer det ikke logisk at fastholde en skelnen mellem »anerkendelse« og »fuldbyrdelse«.

4.10.5 Det er derfor ønskeligt, at den ophæves, eller at betingelserne for at skelne gennemgås nøje.

4.10.6 Hvis man på den anden side mener, at »anerkendelse« af retsafgørelser skal omfatte hele det civil- og handelsretlige område, bør anvendelsesområdet for artikel 1 ændres til også at omfatte administrative afgørelser, da dette ville betyde, at borgere og virksomheder ville få større gavn af det indre marked.

4.10.7 Denne bemærkning er også relevant for forslaget om, at der i forordningen skal medtages standarder for økonomiske sanktioner over for skyldnere samt sanktioner, som pålægges af medlemsstaternes domstole eller skattemyndigheder.

4.10.8 For at forenkle procedurerne og effektivisere fuldbyrdelserne kunne man forbedre retshåndhævelsen ved at indføre en fælles standardformular på alle de officielle EU-sprog indeholdende et uddrag af retsafgørelsen.

4.10.9 Dermed kunne omkostningerne ved fuldbyrdelse kunne nedbringes, idet kravet om, at der skal vælges en processuel bopæl eller udpeges en procesfuldmægtig fjernes. Forordning (EF) nr. 1393/2007<sup>(17)</sup> gør nemlig disse krav forældede.

<sup>(16)</sup> EUT L 7 af 10.1.2009, s. 1.

<sup>(17)</sup> Rådets forordning (EF) nr. 1393/2007 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager. EUT L 324 af 10.12.2007.

#### 4.11 Et europæisk officielt bekræftet dokument

4.11.1 Oprindeligt henviste artikel 50 i Bruxelles-konventionen til »autentiske dokumenter, der er eksigible«, hvilket af EF-Domstolen<sup>(18)</sup> er blevet fortolket som dokumenter, der er eksigible efter lovgivningen i den stat, hvor det er udstedt, og hvis ægthed er blevet attesteret af en offentlig myndighed eller et andet organ, der af denne stat er bemyndiget hertil.

4.11.2 Dette begreb har fundet plads i forordning nr. 44/2001, artikel 57 (»officielt bekræftede dokumenter, der er udstedt og eksigible i en medlemsstat«). Alligevel har Europa-Parlamentet bedt Kommissionen om at indlede arbejdet på et europæisk officielt bekræftet dokument.

4.11.3 EØSU ser meget gerne, at Kommissionen går i gang med at sikre den frie bevægelighed af officielt bekræftede dokumenter gennem et arbejde, der kan munde ud i etablering af et europæisk officielt bekræftet dokument.

#### 4.12 Beskyttelse af forbrugere

4.12.1 Ifølge betragtning 13 i forordning nr. 44/2001 er det i forbindelse med forbruger aftaler ønskeligt at beskytte den svage part ved hjælp af kompetenceregler, der er gunstigere for denne parts interesser end de almindelige kompetenceregler. Dette kriterium er blevet bekræftet af EF-Domstolens retspraksis<sup>(19)</sup>.

4.12.2 EØSU deler de bekymringer, der gives udtryk for i forordningens betragtninger og i EF-Domstolens retspraksis, da EØSU altid er gået ind for at fastholde et højt beskyttelsesniveau for forbrugere, som har behov for beskyttende, obligatoriske regler.

4.12.3 For at sikre sammenhængen i EU-retten vil det være hensigtsmæssigt at tilpasse ordlyden af forordningens artikel 15, stk. 1, litra a) og b), til definitionen af forbrugerkredit og tilknyttet kreditaftale i artikel 3, litra c) og n) i direktiv 2008/48/EF<sup>(20)</sup>.

4.12.4 Hvad angår kollektive søgsmål, tager denne form for beskyttelse sigte på at reducere de sagsomkostninger, der som regel afskrækker forbrugere fra at sagsøge en virksomhed med hjemsted i en anden medlemsstat. Det gælder især de udgifter, der er forbundet med at føre sag uden for sagsøgers sædvanlige bopælsland, og - hvis sagen skal føres ved en domstol i sagsøgers egen medlemsstat - de udgifter, der løber på, fordi retsafgørelsen nødvendigvis skal fuldbyrdes i en anden medlemsstat.

4.12.5 Da det ifølge den nugældende forordning (artikel 6, stk. 1) ikke er muligt at anlægge samlede sager, især i de tilfælde hvor flere personer anlægger sag mod den samme person ved domstolene i en medlemsstat, bør denne bestemmelse i forordningen ændres, så forbrugere lettere kan anlægge kollektive søgsmål, og der lettere kan anlægges erstatningssøgsmål ved overtrædelse af EF's kartel- og monopolregler, hvilket EØSU tidligere har udtalt sig positivt om.

<sup>(18)</sup> EF-Domstolens dom af 17.6.1999 i sag C-260/97, Unibank.

<sup>(19)</sup> EF-Domstolens dom af 17.9.2009 i sag C-347708, Vorarlberger Gebietskrankenkasse.

<sup>(20)</sup> EUT L 133 af 22.5.2008, s. 66.

#### 4.13 *Intellektuel ejendomsret*

4.13.1 Selv om direktiv 2004/48/EF <sup>(21)</sup> om håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder tager sigte på en tilnærmelse af lovgivningerne, for så vidt angår visse processuelle spørgsmål, er det nødvendigt at indføre overnationalt regler for at afhjælpe manglen på retssikkerhed og undgå de store omkostninger i forbindelse med parallelle retssager ved nationale domstole.

4.13.2 På denne baggrund mener EØSU, at der skal vedtages foranstaltninger til forebyggelse af varemærkeforfalskning, og opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at indgå i den europæiske patentkonvention, med fuld respekt for den sproglige mangfoldighed.

#### 4.14 *Voldgift*

4.14.1 EØSU mener, at der i reformen af forordning nr. 44/2001 bør vedtages passende foranstaltninger for at sikre fri bevægelighed for voldgiftskendelser i Europa og for at forhindre parallelle sager.

4.14.2 Navnlig kunne en (delvis) afskaffelse af udelukkelsen af voldgift fra forordningens anvendelsesområde åbne mulighed for:

- sikrende foranstaltninger i forbindelse med voldgift,

- anerkendelse af retsafgørelser om en voldgiftsaftales gyldighed,
- fremme af anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, der bekræfter en voldgiftskendelse.

4.14.3 EØSU bifalder vedtagelse af foranstaltninger, der gør det lettere at anvende voldgift på tværs af grænserne. EØSU går derfor ind for fastlæggelse af en overnational og ensartet konfliktregel vedrørende voldgiftsaftalers gyldighed, hvor afgørelsen skal træffes i henhold til lovgivningen i den stat, hvor voldgiftsbehandlingen finder sted.

4.14.4 EØSU finder det mest hensigtsmæssigt at lade New York-konventionen af 1958 om fuldbyrdelse af voldgiftskendelser forblive uændret, eller i det mindste at benytte den som udgangspunkt for vedtagelse af nye foranstaltninger.

#### 4.15 *Udvidelse af forordningens anvendelsesområde til også at omfatte administrative afgørelser*

4.15.1 EØSU er bevidst om, at forordning nr. 44/2001 kun finder anvendelse på retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område, men mener, at Kommissionen og medlemsstaterne af hensyn til det indre markeds funktion bør undersøge mulighederne for at udvide forordningens materielle anvendelsesområde til at omfatte bindende administrative afgørelser ved hjælp af de midler, de finder hensigtsmæssige, herunder bestemmelserne i EF-traktatens artikel 309.

Bruxelles, den 16. december 2009

Mario SEPI

*Formand*

*for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg*

<sup>(21)</sup> EUT L 157 af 30.4.2004, s. 45.